

חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994¹

1. בחוק זה -
"ארגון למען בעלי חיים" - תאגיד רשום שמטרתו ועיסוקו הגנה על בעלי חיים, מניעת סבל מהם ודאגה לרווחתם;
"בעל חיים" - בעל חוליות למעט אדם;
"הממונה" - רופא וטרינר, עובד השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות שממנה המנהל לענין חוק זה;
"המנהל" - מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות;
"מתקן מוגן" - מתקן כאמור בסעיף 8(ג) שבו מוחזקים בעלי חיים וניתן להם טיפול;
"נאמן בעלי חיים" - מי שהתמנה להיות נאמן בעלי חיים לפי סעיף 7;
"הקרן" - הקרן למען בעלי חיים שהוקמה לפי סעיף 14.

הגדרות

2. (א) לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי.
(ב) לא ישסה אדם בעל חיים אחד בבעל חיים אחר.
(ג) לא יארגן אדם תחרות קרבות בין בעלי חיים.
(ד) לא יבצע אדם בבעל חיים חיתוך ברקמה חיה למטרות נוי.

איסור התעללות
(תיקון התשס"א)

2.A. (א) לא ייטוש בעלים של בעל חיים, או אדם שבעל חיים נמצא ברשותו או באחריותו (בחוק זה - מחזיק) את בעל החיים.
(ב) נמצא בעל חיים עזוב, על בעליו ועל מי שהחזיק בו באחרונה, נטל ההוכחה כי לא נטשו.

איסור נטישה של
בעל חיים
(תיקון התשס"ו)

1. ס"ח 1447, התשנ"ד (18.1.1994), עמ' 56.
תיקונים: ס"ח 1479, התשנ"ד (15.8.1994), עמ' 304 (כולל שינויי השם). (תחילת התיקון שנה מיום פרסומו);
ס"ח 1761, התשס"א (14.12.2000), עמ' 42;
ס"ח 2018, התשס"ה (1.8.2005), עמ' 725;
ס"ח 2044, התשס"ו (29.12.2005), עמ' 126 (שני תיקונים);
ס"ח 2155, התשס"ח (11.6.2008), עמ' 537. הצ"ח - כנסת 196, התשס"ח, עמ' 112;
ס"ח 2167, התשס"ח (17.7.2008), עמ' 655 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 230, התשס"ח, עמ' 304.
2. תחילתו של סעיף זה בתום 18 חודשים מיום 29.12.2005.

3. (א) לא יעביד אדם בעל חיים שאינו מסוגל לעבוד עקב מצבו הגופני.
(ב) לא יעביד אדם בעל חיים עד כדי אפיסת כוחות.
- איסור העבדת בעל חיים
4. לא יומת בעל חיים בסטריכנין או ברעל אחר שקבע המנהל בהודעה ברשומות, אלא אם כן נתן המנהל היתר לכך.
- איסור המתה ברעל
- 4.4. (א) תאגיד הפועל שלא למטרות רווח שבין מטרותיו איסוף בעלי חיים, טיפול בהם ומסירתם, לא יסרב למסור בעל חיים לאדם מחמת מקום מגוריו, ולא ייתן עדיפות במסירת בעלי חיים לתושבי אזור מסוים, ובלבד שהשתכנע כי האדם שלו נמסר בעל החיים מסוגל לספק לבעל החיים תנאי מחיה הולמים, לרבות טיפול וטרינרי, אם יידרש.
- איסור סירוב או מתן עדיפות במסירת בעלי חיים (תיקון התשס"ו)
- (ב) אדם הטוען להפרת הוראות סעיף קטן (א), רשאי להתלונן לפני הממונה, שיבדוק את התלונה וישיב למתלונן.
- 1.5. המנהל ימנה, מבין עובדי המדינה, מפקחים לענין חוק זה.
- מינוי מפקחים (תיקון התשס"ח)
6. (א) היה לממונה, למפקח או לשוטר, יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה על חוק זה רשאים הם להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש; אולם אין להיכנס לחצרים של אדם אלא לפי צו חיפוש מאת בית משפט שלום.
- סמכויות כניסה וחקירה
- (ב) לממונה ולמפקח כאמור תהיה סמכות לערוך חקירות על עבירות לפי חוק זה; בהשתמשם בסמכות כאמור –
- (1) תהיינה להם סמכויות שוטר לפי סעיף 2 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;
- (2) יהיו רשאים להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשמו מכוח סמכות זו.
7. השר לאיכות הסביבה, בהסכמת מפקד מחוז במשטרת ישראל, רשאי למנות כל אדם להיות נאמן בעלי חיים. נאמן בעלי חיים שמונה כאמור, רשאי, לאחר שהציג תעודת מינויו כנאמן בעלי חיים, לדרוש, לצורך הגשת תלונה, ממי שעבר נגד עינוי עבירה על חוק זה, להזדהות בפניו; מי שנדרש להזדהות כאמור חייב לעשות כן.
- נאמני בעלי חיים
1. עד יום 11.6.2009 ייקרא סעיף 5 כאילו אחרי המילים "עובדי המדינה" בא: "ועובדי הרשויות המקומיות".

תפיסת בעל חיים
(תיקון התשס"ח)

1.8 (א) הממונה, שוטר או מפקח וכן פקח כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית - סמכויות פקחים), התשס"ח-2008, רשאים לתפוס בעל חיים שיש להם יסוד סביר לחשוד שנעברה בו עבירה לפי סעיפים 2 או 3, אולם אין לתפוס בעל חיים בחצרים של אדם אלא לפי צו של שופט בית משפט שלום.

(ב) תפיסת בעל חיים כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתיעשה על פי צו של שופט בית משפט שלום גם על ידי נאמן בעלי חיים שהוסמך לכך על ידי הממונה.
(ג) בעל חיים שנתפס לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יועבר למתקן מוגן שהמנהל הכיר בו והפועל לפי תנאים שקבע.

הודעה על תפיסה
ושחרור

9. (א) הועבר בעל חיים למתקן מוגן ימסור האחראי למתקן או מי שהוסמך על ידיו, הודעה על כך לבעליו או למחזיק בו, ככל הניתן בנסיבות הענין.

(ב) ביקש הבעלים או המחזיק של בעל חיים הנמצא במתקן מוגן להחזירו לרשותו, יוחזר בעל החיים אליו לאחר שהתקיימו כל אלה:

- (1) בעל החיים נמצא במצב גופני ראוי להחזרה;
- (2) המבקש שילם את ההוצאות שהוטלו עליו לפי סעיף 11;
- (3) המבקש הפקיד אצל הממונה, התחייבות בנוסח שקבע המנהל, כי לא יעבור על הוראות חוק זה.

סיווג להחזרת בעל
חיים

10. (א) על אף האמור בסעיף 9, אחראי על מתקן מוגן שיש לו יסוד סביר להניח שהבעלים או המחזיק של בעל חיים יעברו עבירה לפי סעיף 2 או 3, רשאי הוא באישור מפקח, לא להחזיר את בעל החיים לבעלים או למחזיק ולהשאירו במתקן המוגן; האחראי יודיע על כך לבעלים או למחזיק.

- (ב) (1) הבעלים או המחזיק רשאים לפנות לבית משפט השלום תוך 20 ימים מיום קבלת ההודעה בתביעה לקבל בחזרה את בעל החיים;
- (2) הוגשה תביעה כאמור יוחזק בעל החיים במתקן המוגן עד לסיום ההליכים בבית המשפט;
- (3) בית המשפט יהיה מוסמך לפסוק בענין הוצאות אחזקתו של בעל החיים במתקן;
- (4) פסק בית המשפט כי אין להשיב את בעל החיים לתובע - יחולו הוראות סעיף 12.

1. המילים בסעיף 8(א) המתייחסות לפקח כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית - סמכויות פקחים) ייכנסו לתוקף החל מיום 11.6.2009.

תשלום הוצאות
(תיקון התשס"ו)

11. (א) הבעלים או המחזיק של בעל חיים שהובא למתקן מוגן לפי סעיף 8, ישא בהוצאות הובלתו למתקן המוגן, הזנתו והטיפול בו, כפי שקבע המנהל בכללים ורשאי מי שהוציא את ההוצאות או מי מטעמו, להיפרע מהבעלים או מהמחזיק.

(ב) תאגיד הפועל שלא למטרות רווח שבין מטרותיו איסוף בעלי חיים וטיפול בהם, רשות מקומית או רופא וטרינר, כהגדרתו בחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991, שהחזיקו בבעל חיים שננטש, רשאים להיפרע מהבעלים או מהמחזיק את ההוצאות החזקתו, לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

העברת בעלות

12. (א) נמסרה הודעה לפי סעיף 9(א), והבעלים או המחזיק לא ביקשו את החזרת בעל החיים לרשותם תוך 20 ימים מהיום שנמסרה להם ההודעה, יראו את בעל החיים כבעל חיים שאין לו בעלים והממונה רשאי למסרו לאחר; לא ניתן היה למסור הודעה כאמור, יימנו 20 הימים מיום העברת בעל החיים למתקן המוגן.

(ב) נמסר בעל החיים לאחר תינתן לו תעודת בעלות על גבי טופס שקבע המנהל והבעלות של כל אדם אחר עליו תפקע, אולם רשאי בית משפט שלום מטעמים מיוחדים שיירשמו, להחזיר את בעל החיים לבעליו הקודמים.

(ג) היה בעל החיים בעל ערך - יימסר תמורת תשלום שיקבע הממונה.
(ד) סכום התשלום שהתקבל לפי סעיף קטן (ג), בניכוי הוצאות על פי סעיף 11, יעמוד לזכות הבעלים או המחזיק הקודמים ותימסר להם הודעה על כך; לא נמצאו הבעלים או המחזיק כאמור, או לא תבעו את הסכום העומד לרשותם תוך 30 ימים, יחולט הסכום לקרן.

כפיית טיפול או
המתה

13. (א) נוכח הממונה או רופא וטרינר עובד ציבור שהמנהל הסמיכו לכך, כי בעל חיים חולה או סובל, ואינו מקבל טיפול רפואי הולם, רשאים הם להעבירו למתקן מוגן או לצוות על המתתו, הכל לפי מצבו הרפואי.

(ב) המתת בעל חיים תבוצע תוך מניעת סבל מיותר והבעלים או המחזיק ישאו בהוצאות ההמתה.

קרן למען בעלי
חיים

14. (א) מוקמת בזה קרן למען בעלי חיים במסגרת המשרד לאיכות הסביבה.

(ב) מטרת הקרן לרכז אמצעים כספיים שישמשו לחינוך, להסברה, להדרכה, לסיוע לארגונים למען בעלי חיים ולקידום מטרותיו של חוק זה.

(ג) כספי הקרן יבואו מתקציב המדינה, מתרומות ומקנסות לפי סעיף 17.

(ד) השר לאיכות הסביבה יקבע בתקנות את הרכב הקרן, סמכויותיה וסדרי עבודתה וידווח בסוף כל שנת תקציב לועדת החינוך והתרבות של הכנסת על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה.

14.A. (א) שר החקלאות ופיתוח הכפר, לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה, יקבע הוראות לעניין דרכים שבהן תפעל המדינה לצמצום ההתרבות של בעלי חיים משוטטים; בלי לגרוע מהוראות כל דין, תקציב למימון פעולות לפי סעיף זה לא ישמש לשם המתת בעלי חיים.

(ב) תקציב שנתי בסך 4.5 מיליון שקלים חדשים למימון פעולות כאמור בסעיף קטן (א) ייקבע בתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב משרד החקלאות ופיתוח הכפר בחוק התקציב השנתי; בסעיף זה, "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

15. ארגון למען בעלי חיים¹ – שאישר השר לאיכות הסביבה לאחר התייעצות עם שר החקלאות – רשאי, לאחר שקיבל לכך אישור מפרקליט מחוז להגיש קובלנה לבית משפט כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, על עבירה לפי חוק זה.

16. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.

16.A. (א) בסעיף זה – "מערכת הבטחון" – משרד הבטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות בטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הבטחון;

"שטח צבאי" – מקרקעין התפוסים דרך קבע או באופן ארעי על ידי מערכת הבטחון וכן שטח המשמש אותם כשטח אימונים.

(ב) על אף האמור בסעיפים 6, 8 ו-16, כניסה לשטח צבאי ותפיסת בעלי חיים המוחזקים על ידי מערכת הבטחון תיעשה רק בידי מי ששר הבטחון אישר לכך.

17. (א) העובר על הוראת סעיף 2, דינו – מאסר שלוש שנים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין).

1. השר אישר לענין זה את אגודת צער בעלי חיים חיפה וההתאחדות הישראלית לכלבנות (י"פ 4485, התשנ"ז, עמ' 1734).

צמצום ההתרבות של בעלי חיים משוטטים (תיקון התשס"ח (מס' 2))

קובלנה פלילית

דין המדינה (תיקון התשנ"ד)

סייג לתחולה על מערכת הבטחון (תיקון התשנ"ד)

עונשין וייעוד קנסות (תיקונים: התשס"ה, התשס"ו)

(ב) העובר על הוראות סעיפים 2א, 3 או 4, דינו - מאסר שנה או הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב1)¹ נעברה עבירה לפי סעיף 2א, תהא זו הגנה לנאשם אם הוכיח כי נקט את כל האמצעים האפשריים למניעתה.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 3 יואשם בעבירה גם הבעלים או המחזיק של בעל החיים, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט את כל האמצעים הסבירים למניעתה.

(ד) מי שלא הזדהה לאחר שנדרש לעשות כן לפי סעיף 7, דינו - קנס.

(ה) קנס שהוטל בעבירה לפי חוק זה ישולם לקרן.

17.A. (א) היה לתובע, למנהל או לארגון למען בעלי חיים יסוד סביר להניח כי מתבצעת עבירה על סעיפים 2 או 4, או כי עומדת להתבצע עבירה כאמור, רשאי הוא לפנות לבית משפט השלום בבקשה כי יוציא צו שיאסור על ביצועם או המשך ביצועם של המעשים נושא הבקשה.

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו לפי סעיף זה במעמד צד אחד; ניתן צו במעמד צד אחד יתקיים הדיון במעמד שני הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

(ג) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט להאריך את תוקפו של הצו, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחויב בצו והוזמן כדיון, לא התייצב לדיון.

(ד) תוקפו של צו לפי סעיף זה לא יעלה על שנה.

(ה) בית משפט רשאי להתנות מתן צו לפי סעיף זה בתנאים או בערובה.

(ו) דחה בית המשפט בקשה לצו שהגיש ארגון למען בעלי חיים וקבע כי היתה בלתי מוצדקת בעליל, רשאי הוא להטיל על מי שביקש את הצו הוצאות ופיצויים למי שנפגע מהגשת הבקשה.

(ז) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בצו שנתן, אם השתנו הנסיבות והדבר עשוי לשנות את החלטתו הקודמת של בית המשפט.

(ח) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים רשאים לערור על החלטת בית המשפט לפי סעיפים קטנים (א) או (ז); בית המשפט שלערעור יידון בערר בשופט אחד.

(ט) לענין סעיף זה -

1. תוקפו של ס"ק (ב1) - החל בתום 18 חודשים מיום 29.12.2005.

"תובע" - כהגדרתו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

"ארגון למען בעלי חיים" - ארגון למען בעלי חיים שאישר השר לאיכות הסביבה לאחר התייעצות עם שר החקלאות.

שמירת דינים

18. (א) חוק זה אינו גורע מהוראות פקודת הכלבת, 1934, פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985, חוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992, פקודת הדיג, 1937, חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956, ופקודת בריאות העם, 1940.

(ב) מי שמבצע הוראות רופא וטרינר ממשלתי לפי פקודת הכלבת, 1934, או לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985, לא יראוהו כעובר על הוראות סעיף 2.

ביצוע ותקנות (תיקון התשס"א)

19. שר החקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, ובהתחשב בצרכי החקלאות להתקין תקנות לביצועו ולשם השגת מטרתו של חוק זה, לרבות בענין -

(1) תנאי החזקה של בעלי חיים לרבות החזקת בעלי חיים בחנויות לחיות מחמד;

(2) תנאי הובלה של בעלי חיים;

(3) אופן המתת בעלי חיים למעט המתת בעלי חיים הנעשית לצרכי מאכל אדם;

(4) אילוף בעלי חיים;

(5) תערוכות, הצגות ותחרויות של בעלי חיים;

(6) (בוטל).

20. בתוספת השניה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אחרי פסקה (16) יבוא:

תיקון חוק סדר הדין הפלילי - מס' 17

"(17) חוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1993, בסייגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור."

21. סעיף 495 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 - בטל.

ביטול

סיווג לתחולה
(תיקון התשנ"ד)

22. חוק זה לא יחול -

- (1) על המתת בעלי חיים שנעשתה לצורכי מאכל אדם;
(2) על ניסויים בבעלי חיים הנערכים על פי חוק צער בעלי חיים
(ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994.

תחילה

23. תחילתו של סעיף 15 ששה חודשים מיום פרסומו.

יעקב צור
שר החקלאות

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה